

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Философски

Специалност: (код и наименование)

Ф	Ф	С	0	4	0	1	1	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Социология

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И	3	6	8
---	---	---	---

НЕВИДИМОТО МАЛЦИНСТВО: ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

Преподавател: Гл. ас. Б. Бунджулова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
Обща аудиторна заетост		30
	Доклад/Презентация	15
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	20
	Провеждане на интервюта	10
Обща извънаудиторна заетост		45
ОБЩА ЗАЕТОСТ		75
Кредити аудиторна заетост		1
Кредити извънаудиторна заетост		1,5
ОБЩО ЕКСТ		2,5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Workshops (информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	30%
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	30%
3.	Изпит – представяне на резултатите от проведените интервюта	40%

Анотация на учебната дисциплина:

Основната цел на курса е проблематизирането на конструирането на хората с увреждания като малцинствена група; преживяванията на хората с увреждания като принадлежащи и/или отнасяни към малцинство и/или оказали се в състояние на принадлежащи към малцинство. Съпътстваща цел е да се повиши чувствителността на студентите-социолози към проблемите на хората с увреждания.

Предварителни изисквания:

няма

Очаквани резултати:

- Овладяване на знание относно основните проблеми на прехода към социален модел на мислене на увреждането.

- Повишена чувствителност към проблемите на хората с увреждания.
- Изградени умения за екипна работа при подготовка на модел за изследване.
- Умения за провеждане на дълбочинни или полустандартизирани интервюта с хора с увреждания.
- Подобрени умения за интерпретация на данни от дълбочинни или полустандартизирани интервюта.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Хората с увреждания като малцинство и като невидимо малцинство. Медицински и социален модел на мислене на хората с увреждания. Българското законодателство за хората с увреждания. Подход към и документи на ЕС за хората с увреждания.	6 ч.
2	„Моето тяло“ като изследователски проблем. Привативен опит.	4 ч.
3	Слепотата като най-висока степен на инвалидност в обществото. „Свят на слепотата“ и визиоцентричен свят – всекидневни и жизненосветови аспекти. Двойката хетеротопия – утопия в отношенията зрящи – незрящи.	4 ч.
4	Независим живот и личен асистент: преглед на практики от различни европейски страни. Какво се случва в България отвъд законодателната рамка: анализ на случаи.	2 ч.
5	Избор на изследователски проблем	2 ч.
6	Подготовка на теоретичен модел за изследване.	8 ч.
7	Подготовка за тестване на инструментите.	2 ч.
8	Обсъждане на резултатите от проведените интервюта и на съпътстващите провеждането им проблеми.	2 ч.

Конспект за изпит

Няма конспект за изпит!

Изпитът представлява представяне на анализ на проведените интервюта

Критерии за оценяване

За оценка „Отличен“	Активно участие в тематичните дискусии; добро познаване на проблемите на българската и европейска политика към хората с увреждания; активно участие в изработването на теоретичния модел на изследването; много добре проведени интервюта; много добър систематичен и аргументиран анализ на проведените интервюта, демонстриращ познаване и разбиране на съответните социални проблеми; коректно ползване и позоваване на релевантна литература.
За оценка „Много добър“	Редовно, но неактивно участие в тематичните дискусии; добро познаване на проблемите на българската и европейска политика към хората с увреждания; добре проведени интервюта; добър систематичен и аргументиран анализ на проведените интервюта, демонстриращ познаване и разбиране на съответните социални проблеми; коректно ползване и позоваване на релевантна литература.
За оценка „Добър“	Нередовно участие в тематичните дискусии; добро познаване на проблемите на българската и европейска политика към хората с увреждания; добре проведени интервюта; несистематичен и недостатъчно аргументиран анализ на проведените интервюта; коректно ползване и позоваване на релевантна литература.
За оценка „Среден“	Нередовно участие в тематичните дискусии; откъслечно знание за проблемите на българската и европейска политика към хората с

	увреждания; добре проведени интервюта; несистематичен и не аргументиран анализ на проведените интервюта.
--	--

Библиография

Основна:

- Бартън, Л. 2005. *Приобщаващото образование и обучението на учители – основание за надежда или поредната илюзия?* София: Център за независим живот.
- Бунджулова, Б. 2013. „Другият като различно и чуждо тяло: преосмисляне на понятието „увреждане““. *Социологически проблеми*, 3-4: 176-192.
- Бунджулова, Б. 2013. „Понятието *отговорност*, мислено през опита на незрящия човек“. *Виртуална култура*, бр. 13, <http://spisanie.virtualna-kultura.com/statii.php?cat=149&arx=13&id=347>
- Бунджулова, Б. 2014. „Слепота и „нормалност“ – случаят Руми“. *Социологически проблеми*, 3-4: 86-104.
- Дневен ред 22. Местна власт. Планиране на политиките в сферата на уврежданията. Наръчник за институциите на местната власт.* 2003. София: Център за независим живот.
- Закон за интеграция на хората с увреждания* <http://lex.bg/laws/ldoc/2135491478>
- Зимел, Г. 2002. „Социология на сетивата“. В: *Фрагментарният характер на живота*. Състав. и прев. Теодора Карамелска. София: ИК КХ – Критика и Хуманизъм.
- ИНТЕГРАЦИЯТА и Законът за интеграция на хората с увреждания.* 2007. София: Център за независим живот.
- Кангилям, Ж. 1995. *Нормално и патологично*. Прев. Емил Калудиев. София: УИ „Св. Климент Охридски“.
- Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания. Ратифицирана от НС на 26.01.2012. <http://otgovori.info/legislation/konvencia-hora-s-uvrejdania.doc>
- Костакиев, К. 2004. *Преглед на законодателството, нарушените права и дискриминационните практики спрямо хората с увреждания в България през 2003-2004 г.* София: Център за независим живот.
- Лоусън, А. 2005. *Европейски принципи и подходи към уврежданията*. София: Център за независим живот. София: Център за независим живот.
- Панчев, В., В. Томов, Н. Дянкова, С. Блажева. 2004. *Интегрирано образование на деца с увреждания*
- Сакс, О. 2013. *Окоето на съзнанието*. Прев. Людмила Андреева. София: Изток-Запад.
- Събева, С. 2010. „Феноменология на негативността: Хайдегер и Хусерл“. В: *Пречупената социалност*. София: Изток-Запад. Стр.141-154.
- Стандартни правила за равнопоставеност и равни шансове за хората с увреждания.* (Приети от Генералната асамблея на ООН на 20.12.1993, Резолюция 48/96). 2000. София.
- Стоева, Б., В. Костадинова. 2004. *Хората с увреждания и техните права в Европейския съюз. България и нейните „невидими“ граждани*. София: Група за европейски прогнози и изследвания.
- Стъбс, С. 2002. *Приобщаващо образование: когато ресурсите не достигат*. София: The Atlas Alliance.
- Шютц, А. 1999. *Структури на жизнения свят*. В: *Чужденецът*. Състав. и прев. Кольо Коев. София: изд. Лик.
- Хусерл, Е. 1996. *V Медитация*. В: *Увод във феноменологията*. Прев. Пламен Градинаров.
- Foucault, M. 1986. „Of Other Spaces“, in: *Diacritics*. Vol. 16, No. 1
- Merleau-Ponty, M. 1967. *Phenomenology of perception*. London: Routledge and Kegan Paul Ltd. English translation. От: www.archive.grg
- Hull, J. 1991. *Touching the rock. An experience of blindness*. Great Britain: SPCK Arrow edition.

Допълнителна:

Допълнителната литература е в зависимост от изследователския проблем, избран от студентите за подготовка на теоретичен модел на изследването!

Дата: 12.02.2016

Съставил: гл. ас. Б. Бунджулова